

Innkjøpspolitikk for kommunene i Nord-Østerdal

Innledning

En innkjøpspolitikk beskriver de holdninger, verdier og ambisjoner som kommunen står for og praktiserer ved gjennomføring av sine anskaffelsesprosesser. Den gir kommunens innkjøpere et felles rammeverk, som bidrar til gode beslutninger i tråd med politiske mål, forventninger og krav.

En felles innkjøpspolitikk for kommunene i Nord-Østerdal styrker det innkjøpsfaglige samarbeidet, og gir forutsigbarhet for ansatte, innbyggere og næringsliv.

Innkjøpspolitikken bygger på lov om offentlige anskaffelser, med tilhørende forskrifter, samt anbefalinger og veiledninger fra DFØ. Innkjøpspolitikken støtter også opp om kommunens ønske om å være en pådriver i samfunnsutviklingen, og bidra til en bærekraftig utvikling.

Innkjøp som strategisk virkemiddel

Kommunenes innkjøp ivaretar innbyggernes **behov**, sikrer rett **kvalitet** på varer og tjenester og bidrar til **bærekraftig** samfunnsutvikling.

Dette betyr at

- Innkjøp dekker reelle behov, som kan innfris ved kjøp av varer eller tjenester fra en ekstern leverandør
- Varer og tjenester leveres med rett utforming og innhold, til rett tid og rett pris, med rettferdig produksjon.
- Innkjøp bidrar til effektiv ressursutnyttelse, innovasjon og leverandørutvikling, grønn omstilling, digitalisering og lokal næringsutvikling.

Økonomisk bærekraft

Kommunen anskaffer og forvalter de varer og tjenester det er behov for på en måte som fører til mest mulig effektiv ressursutnyttelse

Det betyr at vi

- vurderer om det finnes alternativer til innkjøp, som bidrar til redusert forbruk
- vurderer om behovet kan dekkes ved ombruk eller ved å kjøpe brukt
- velger produkter med lang levetid, med mulighet for reparasjon, ombruk og gjenvinning.
- vurderer investeringer og kostnader samlet, i et livsløpsperspektiv
- gjennomfører anskaffelser effektivt, med lav transaksjonskostnad

Sosial bærekraft

Kommunen legger vekt på forsvarlig og rettferdig produksjon av varer og tjenester i sine anskaffelser.

Det betyr at vi

- gjennomfører risikovurdering av anskaffelser, for å identifisere og redusere risiko for arbeidslivskriminalitet og brudd på menneskerettigheter så langt det er praktisk mulig
- velger leverandører som aksepterer ILOs kjernekonvensjoner om organisasjonsfrihet og kollektive forhandlinger, forbud mot barnarbeid, forbud om tvangsarbeid og forbud mot diskriminering.
- stiller krav som sikrer universell utforming av produkter og tjenester
- velger produkter som innfrir krav til etikk, rettferdig handel og bærekraft, og vektlegger tredjeparts sertifiserte merkeordninger.
- vektlegger bruk av lærlinger og annen arbeidstrening ved valg av leverandør

Klima og miljø

Kommunen bidrar til omstilling til et lavutslippssamfunn uten unødig natur- og miljøbelastning.

Det betyr at

- Vi gjennomfører risikovurdering av anskaffelser, for å identifisere og redusere risiko for vesentlige klimagassutslipp og unødige miljøbelastninger
- Vi benytter krav og kriterier som bidrar til reduserte klimagassutslipp fra produksjon, transport og bruk av varer og tjenester.
- Ved kjøp av produkter vektlegges lang levetid, med mulighet for reparasjon, ombruk og gjenvinning.
- For emballasje benytter vi krav og kriterier som bidrar til effektiv materialbruk og mulighet for gjenvinning, og vi stiller krav om medlemskap i returordninger og produsentansvarsordninger
- Ved kjøp av matvarer vektlegges bærekraftig produksjon, dokumentert med relevante, tredjeparts godkjente merkeordninger
- I byggeprosjekter benyttes prinsipper for «grønne» bygg, med vekt på transportbehov, energiløsninger, materialvalg og utslipp fra byggeplass.
- Ved kjøp av energi inngår andel fornybar energi som et kriterium, og ved bruk av biodrivstoff vektlegges bruk av avansert biodrivstoff.
- Ved kjøp av finansielle tjenester benyttes krav og kriterier som vektlegger bærekraftige investeringer iht. EUs taksonomiregelverk.
- Ved kjøp av rådgivningstjenester stilles det krav om kompetanse som kan bidra til reduserte klimagassutslipp, klimatilpasning og minst mulig naturinngrep og annen miljøbelastning.

Samarbeid og styring

Kommunene samarbeider med andre kommuner for å bidra til økt markedsmakt og styrke den innkjøpsfaglige kompetansen.

Det betyr at vi

- styrker innkjøps- og bestillerkompetanse i egen organisasjon, med tydelige roller og ansvar
- deltar i innkjøpssamarbeid i regi av Abakus, og følger rutiner og organisering som fastsettes i samarbeid med Abakus og øvrige kommuner
- inngår rammeavtaler sammen med andre kommuner for å oppnå bedre betingelser og sikre god tilgjengelighet på avtalte tjenester
- er lojale mot inngåtte avtaler, og bidrar til at samarbeidet med leverandører og andre innkjøpspartnere fungerer på en god måte
- følger opp de krav og kriterier som er stilt i anbud, og benytter avtalte rutiner for å melde fra om brudd på avtalevilkår

Forhold til lokalt næringsliv

Kommunen legger til rette for samarbeid med og utvikling av lokalt næringsliv.

Dette betyr at vi

- har dialog med lokalt næringsliv ved utforming av innkjøpskrav og -kriterier, og er åpne for samarbeid om utvikling av innovative produkter og tjenester
- stiller ikke strengere krav til leverandør og leveranse enn det som anses forholdsmessig for anskaffelsen
- vurderer kommunevise anskaffelser for tjenester der det finnes lokale tilbydere, f.eks. gravearbeider, reparasjon- og håndverkstjenester og tjenester innen renhold og vaskeri
- deler opp anbud på enkelte produktgrupper ved kjøp av matvarer, og åpner for en andel lokalproduserte eller sesongvarer i avtalen
- tilbyr veiledning for lokale tilbydere og forenkler anbudsprosesser så langt anskaffelsesregelverket tillater det.

Etisk handel

Kommunenes arbeid med innkjøp skal preges av ærlighet, integritet og profesjonalitet.

Det betyr at

- Kommunens innkjøpere er bevisst sin rolle, og at de representerer kommunen på en måte som bidrar til at innbyggere og næringsliv har tillit til at innkjøp skjer på en samfunnstjenlig måte (LOA §1)
- Vi gjennomfører anskaffelser i tråd med de til enhver tid gjeldende lover og forskrifter, samt kommunale planer og vedtak
- Ingen leverandør gis uberettigede fordeler fremfor andre, og ingen ansatte oppnår personlige fordeler av kommunens anskaffelser.